

Íðááíáúá àñíáèòú è íàòíáú èñííēüçíáàíēý íóáēēèàòēē òðóáíá ýóííáðàòíá XIX ááèà íá óàìòðò

Áàòíð Áéáēñáé Áéááēíēðíáè- Èíðíááēíēēíá
18.07.2008 á.
Íñéááíáá íáííáēáíēá 20.07.2008 á.

Òáēñò íá-àòííáí ēçááíēý á òíðíàòá PDF

Á òñēíáēýò ēíòáíñéáííáí ðàçáèòēý ýéáèòðíííúò ñðááñòá ððáíáíēý ēíòíðíàòēē è ñðááñòá ìáññíáíē ēíííóíēēáòēē òðááēòēíííúá áéá

Íí ēðáēíáé íáðá, íðē áçáēýáá íá íðááñòááēòáēáé òáēíē òðááēòēíííí áéáēēíòá-ííē áóáēòíðēē, èáē ñòóááí-áñòáí, ííæíí çáēēþ-èò ñòàòēñòēēíē íííóēýðíúò ēíòáðíáò-ñáēóíá óááæááò á òí, ð-òí íòíá-áíííá íá èáæáíí ēç íēò ēíēē-áñòáí ííñáúáíēē áííēíá ñðááíēíí ñ ñáēúñēēá áéáēēíòáēē áàēáíñēðòðò íá áðáíē áúæéááíēý, èñíúòúááý íñòðòþ íóæáò á íáííáēáíēē è ēíííēáēòíááíēē òííáá.

Ñ áðóáíē ñòíðííú, ñáíí íí ñááá íáēē-èá ýéáèòðííííáí ðáñóðñá áúá íá áàðáíòēðóáò òíáí, ð-òí òà èēē ēíáý ēç ðàçíáúáííúò çááñú íóá áíñòíýíēá. Èíúíē ñēíááíē, Èíòáðíáò íáñíííáííí áàðáíòēðóáò áúñíēòþ ñēíðíñòú áíñòóíá, íðē òí ð-òí èá-áñòááííáý íáēēááòēý á ñáòē

Áéáēíí, íòíá-áíííúá òñēíáēý áúçááēē è æēçíē ííýáēáíēá òáēíáí íðíáóēòá, èáē ýéáèòðíííúá áéáēēíòáēē. Ááēñòáēòáēúíí, íá ýéáèòð áúòú íðáèòē-áñēē íáííáðáíē-áíííá ēíēē-áñòáí ðàç.

Ñéàçáííá ííááíáèò íáñ è íðíáēòííē èááá, ñíááðæáíēáí ēíòíðíē ýáēýáòñý íóáēēèàòēý áéáēēíòáēē óáìòðòñēíē ýóííáðàòēē íá áēñē

Íí-áíò á èá-áñòáá òáíú íðíáēòá áúñòóíááò ēíáííí ýóííáðàòēý óáìòðòíá? Ýóíē-áñēáý íáíðááēáíííñòú íðíáēòíááíá òáí, ð-òí Óáìòðò áēòóáēúíííē á òñēíáēýò ííááíòíáēē è íðàçáííááíēþ 450 éáòēý íēíí-àòáēúííáí áēēþ-áíēý óáìòðòíá á ñíñòáá ðóññēíáí áíñóááðñòá

Ðàçóíááòñý, íðíáēò áíçíēēááò íá íá áíēíí íáñòá. Ááí áēēæáēøēíē áíáēíááíē ýáēýþòñý íáðáēçááííúá á Èæááñēá á ííñéááíēá áíáú. Ýóí áéáēēíáðáòē-áñēēé óéàçáòáēú «Óáìòðòú: Èñòíðēý. Ýóííáðáòēý. Áððáíēíáēý», áúøááøēē á ñááò á 2005 á., è íáñēíēúēí íòí áēñēáò «Èñòíðēþ Þáíðñēíē çáíēē á áíēóíáíóáò». Íáíáēí íðááēááááíúē íáíē íðíáēò ēíááò íáñēíēúēí íðēíòēíēáēúíí ááæíúò íðēē-ēē

1. Íē íáíí ēç íáíáðóæáííúò íáíē á èá-áñòáá áíáēíáíá ýéáèòðíííúò ēçááíēé íá ñíááðæèò íē áúòíáíúò ááííúò ñ óéàçáíēáí ISBN, íē ðá òí, ð-òí ííē áúēē ííááíòíáēáíú áéáēēíáðáòáíē, ñ íðááíáíē òí-ēē çðáíēý íá ýáēýþòñý íē ēíēááíē, íē ýéáèòðíííúíē ēçááíēýíē. Èò ñòáò íðáááēýþúáá çíá-áíēá, è òáēíááý áóááò íñóúáñòáēáíá á ñííóááòñòáēē ñ íðíóááóðíē, íðááòñíòðáííē çáēííááòáēúñòáíí.

2. Óííýíóòúé áéáēēíáðáòē-áñēēé óéàçáòáēú ñíááðæèò ìáññó íáðí-ííñòáé. Íáíðēíáð, íáíē áúēē íðíááðáíú ááááòáòú ēçááíēé ēç

Íðè yòí à ìyòè áéáéèíáðàòè-áñéèò çàìèñyò íáíàðóæáíú ìwéáéè íáááðíí óéàçáíú ííáðà ñòðáíèò è òííá. Áíçìíæíí, ìðè-éíà ñòíèú éíèá óáìòðòñéíáí yòííáðàòà Á. Á. Áéááúéèíà, éíðíðúé çayáéáí á èà-áñòáá íáò-ííáí éííñóèúòáíòà ðáññíàòðèááííáí èççááíèy. Íðè áéáéèíáðàòè-áñéèè ñíèñíé ì yòííáðàòèè óáìòðòíá áúè ñíñòááéáí Á. Á. Áéááúéèíúí áúá à 70 ò áííáò, è ááííúá èç íááí éí-òpò ñ

Íyòííó è ñééááúáááòñy áíá-àòéáíèá, ÷òí ááòíðú òèòèðòpò éíèáé, á áéàçà èò íá áéááá: íá ðáñéòúá éíèáò, ááðíúá ááííúá í ííáðò ðááéíñòùp áàæá á áíèúwèò áéáéèíáðàòè, ÷òí è ìðèáíáèò è ìwéáéèíá ðááéèíáðàòíá. Ñ áðóáíé ñòíðííú, óííyíóòúá áúðá íáðàèççááíè ìðèáéíáèúíòp íááéíáòèp ì ìðè-éíá èçíáíáííé ááðñòèè, áðóáèò wèòèòíá è òíðíàòà è ò. ì. Ñéááíáàòáèúíí, áèy èññéááíáàòáèy ññú

Èççááæàòú íàççááíúò íááíñòáòéíá ìú íáíáðáíú ñáìúí ìðíñòúí ñííñíáíí ñííðíáíáèòú ìàò áéáéèíáðàòè-áñéèè óéàçàòáèú ñéáíèðíááííí

3. Ñòðóèòòðà áéáéèíáðàòè-áñéíáí óéàçàòáèy, áúíóúáííáí íáòéííáèúííé áéáéèíáèíé, òáéíáá, ÷òí ñáíðíèèè ñòáòáé ðàçíúò ááòíè. Éíúíè ñéíááíè, ìèñé ñòáòáé íáííáí ááòíðà íááíçìíæáí. Ñ áðóáíé ñòíðííú, ñáíðíèèè, ñíááðæáúèá ñòáòúè íá ðàçíúá òáìú, «ìðèíèñáíú ìðááñòááèyáòñy áíçìíæíí. Ýòíò íááíñòáòíè ìú íáíáðáíú á ñáíáí èççááíèè ò-áñòú è á èà-áñòáá áéáéèíáðàòè-áñéíé çàìèñè èñíèú

4. Íáðàèççááíúá á Èæááñéá òðóáú yòííáðàòíá ìðíèúò éáò, ìyáéí áíáíðy, íá ìíèúçòpòñy ìíéóíàòáèúñéèì ñíðíñíí. Íáíðèíáð, òðóáú Á ðááíòíèèáíè ðáááèòèííí-èççáàòáèúñéíáí íòááèá ÍÁ ÓÐ íáí ñòáéí èççááñòíí, ÷òí èí óááéíñú ìðíáàòú èèú ìáñéíèúéí (áóéááèúíí íáèí yéíííè-áñéíé ñíñòááèyáúé ìðíáèòíá íáwèò ìðááðáñòááííééíá yáèyáòñy òí, ÷òí ááòíðú íá èíáèè ÷áòéíáí ìðááñòááèáíèy í òí, èòí èèíèòú èèéáíòà. Éíúíè ñéíááíè, áàæá áñéè ÷èòáòáèp íóæíá éíèáá (á òðááèòèíííí èèè yéáèòðíííí áéáá), ìèáòèòú çà íáá íàçíá-á áíèæáí áúòú íáòñéíáèáí èè-íúí ìíúòíí èññéááíáàòáèáé áèòéáíúò ÷éáííá ááðííáèñéèò íáò-íúò ñííáúáñòá. Éíúíè ñéíááíè, ÷èòáòá ìðíááèèé áíá yòè èñòí-íèèè áúèè èñíèúçíááíú íáíè íá íáíáá ÷áí á ìíèòñíòíá íóáéèèáòèè, áúççááèwèò ááñyòèè ìðèèèéíá è íæéáèè ááñòè ìíèíáííòp íáò-íòp áèñéòñèp: ó íèò ìáðáá áéàçáíè íáò èñòí-íèèíá. Íyòííó ìíyòíí, ÷òí áèy íèíáíòáíðííáí ñíáíáñòíáí ìèñéá è ìíèíáúá èññéááíáàòáèè ñííáòò áíèòè á íáò-ííá ñííáúáñòáí íá ìðááò ðááííðááíúò ÷éáííá.

Ìú ÷áòéí ìðááñòááèyáí, ÷òí óáéááíé áóáèòíðèáé íáwááí ìðíáòèòá yáèyáòñy á ìáðáòp ì-áðááú ñòóááí-áñòáí è ó-àúàýñy ìíèíááè éíèáò, á áèñéè, ñííááðæáúèá íéíéí 70 ìòñéáíèðíááííúò èççááíèè èáæáúé.

5. Çíáéííòáí ñ ìðíáòèòíí ìáwèò ìðááðáñòááííèéíá ìççáíèyáò ñááèáòú áúáíá, ÷òí èççááíèá éíèá yáèèíñú áèy íèò ñáííòáèúp. Ðàçíúá çáèíáðáñíááèñy wéíèúíúé ó-èòáèú èèè ìðáííáááòáèú éííáí ó-ááííáí çááááíèy. Íí èàè ìí ìíáò èñíèúçíááòú ááí íá òðíèá? É íá áúòú èñíèúçíááí ó-èòáèáí-ñéíááííèèí èèè èèóáíúí ðááíòíèèí áèy ìðááíèççáòèè òíèúèèðííáí ìðáçáíèèá? Ìú íáíáðáíú íòááòèòú íá Áèy yòíáí ìú ìèáíèðòáí ñííðíáíáèòú ìíóáéèíááííúá òáèñòú íáíáòíáèíúí èíííáíòáèèáí, á òáèæá íááíèúwèèè, ìí ÷áòéí ñòðóèòòèðíááí áèíáðññúéíè íá èçíáðàçèòáèúíúá òáèèú ñ ñííðááòñòáòpúèè ñòðáíèòáè èíèá. Éíúíè ñéíááíè, ìðè ìèáíèðíááíèè òðíèá ó-èòáèú (ìí æááíèp íá òíèúéí ðáèííáííááòú ó-àúèíñy áèy ñáííñòíyòáèúííáí èçò-áíèy, ìí è ñíòðáíèòú èèè ðáñíá-àòáòú áèy ááèúíáèèááí èñíèú

6. Íóèè-èá íàøááí íðíáèòà íò áðóáèò á òí, -òí iú íàíáðáíú èñííèùçíáàòù éáíáèù íáííñðáañòááíííáí ðañíðíñòðáíáíèý èíðíðíàòèè. Íðá ñááíáíðíá òáèááíé áóáèòíðèè iú íàíáðáíú íðááíèçíáúáàòù íðáçáíòàòèè, á òíáá èíðíðíð áóáóò ááííñòðèðíáòùñý íáúái è áíçííæíí òàè èáè ííèó-èòù òúñý-è ñòðáíèò òáèñòà íí òáíá èíííáèò-áèñèá ýáèýáòñý íáñíííáíííé òáà-áé. Áíçííæíí, ýòí ííñéóáèò íáèèí òíè-è øéíèúíúð áéáèèòáé.

Ó-àñòíèèè íðíáèòà á òá-áíèá ááóó èáò áí áíáñéóááííá áðáíý ðàçúñéèááèè òáèñòù òðóáíá ýòííáðáðíá XIX ááèá íá óáíóðòáð. ó-àñòíèèíá íðíáèòà. Íàíè íá ñáíè ñðááñòáà ñéííèðíááíú èñòí-íèèè á ðáçèè-íúð (á òíí -èñèá è -áñòíúð) áéáèèòáéèò Èæááñèá, 3000 ñòðáíèò.

Íáíáèí iú ííèá áàèááèè íò çáááðøáíèý ðááíòù: áñèè ñèáíèðíááíèá á íñííáíí çáááðøáíí òðóááíè áðóííú ýíóóçèáñòíá è èð èíðáèèáèò Óáíóðòèè è 45 ÁÓÇíá (ñ èèèèáèáèè) òðóáííñòùáñòáèèú ááç áðáíòíáíé ííáááðæèè. Õáí íá íáíáá, iú íááááíñý, -òí -áòèíá áèááíéá.

Íñèñáíèá íðíáèòííé èááè áúèí ííóáèèèíááíí á íàðáðèáèòò Ðóíýíòááñèèò -òáíèè, íðíáíáèíúð Íàèèíáèúííé áéáèèòáéíé ÐÓ è ííèó-èè

Summary

The present material describes a project of the electronic library devoted to the Udmurt people's ethnography. The authors of this project were the first in the Russian Federation to scan about one hundred books of the XVIII–XIX centuries and record their content on a compact disk. The discussed library is proposed for historians, students as well as for school-teachers who work in the country-side teaching the local lore, etc. At the present time the authors of this project are elaborating a reference data base for teachers (plans of particular lessons). Our idea is to provide the teacher not with just a bibliography, but with a library of his own. This project is supported by the Department of National Education of the Ministry of Science and Education of the Udmurt Republic.